

Valstybinė kainų ir energetikos kontrolės komisija

**GAMTINIŲ DUJŲ RINKOS STEBĖSENOS ATASKAITA UŽ
2011 M. II KETV.**

Vilnius, 2011

Valstybinė kainų ir energetikos kontrolės komisija
Algirdo g. 27,
LT-03219 Vilnius
Tel. +370 5 2135166,
faks. +370 5 2135270.
El.p. info@regula.lt
www.regula.lt

2011 m. rugpjūtis

Turinys

1. Gamtinių dujų importas.....	5
1.1. Gamtinių dujų importo rinkos dalyviai.....	5
1.2. Gamtinių dujų importo rinkos apimtis.....	5
2. Gamtinių dujų transportavimas magistraliniu tinklu.....	8
2.1. Gamtinių dujų transportavimo magistraliniu tinklu rinkos dalyviai.....	8
2.2. Gamtinių dujų transportavimo magistraliniu tinklu rinkos apimtis.....	8
2.3. Investicijos.....	9
3. Gamtinių dujų skirstymas.....	10
3.1. Gamtinių dujų skirstymo rinkos dalyviai.....	10
3.2. Gamtinių dujų skirstymo rinkos apimtis.....	10
3.3. Investicijos.....	11
4. Gamtinių dujų tiekimo rinka.....	12
4.1. Gamtinių dujų tiekimo rinkos dalyviai.....	12
4.2. Didmeninė gamtinių dujų tiekimo rinka.....	12
4.3. Mažmeninė gamtinių dujų tiekimo rinka.....	13
4.4. Investicijos.....	15

Išvadas

Valstybinė kainų ir energetikos kontrolės komisija parengė 2011 m. II ketv. gamtinių dujų rinkos ataskaitą. Ataskaita parengta vadovaujantis gamtinių dujų perdavimo, skirstymo ir tiekimo įmonių Komisijai pateiktų ataskaitų duomenimis.

Komisijos ataskaitoje pateikiami apibendrinti duomenys bei jų palyginimas apie gamtinių dujų importą, vartojimą bei transportavimą dujotiekiais, rinkos dalyvių užimamas atitinkamos rinkos dalis, vidutines gamtinių dujų importo kainas bei investicijas į gamtinių dujų perdavimo ir skirstymo sektorius.

Esminiai įvykiai 2011 m. II ketvirtį:

- 2011 m. II ketv. importo rinka sudarė 736,6 mln. m³ gamtinių dujų ir, palyginus su 2010 m. II ketv., didėjo 66 proc. Didžiausią įtaką importo didėjimui turėjo beveik 3,5 karto išaugę AB „Achema“ importuojamų dujų kiekiai. Vertine išraiška išlaidos importuojamoms dujoms (nevertinant AB „Achema“ importo išlaidų) didėjo nuo 306,2 iki 390,3 mln. Lt, t. y. 27,5 proc.
- Alternatyvių kuro rūšių (1 proc. sieringumo mazuto ir gazolio (0,1)) kaina 2011 m. II ketv., palyginus su 2010 m. II ketv., didėjo iki 26 proc., todėl vidutinė importuojamų dujų kaina 2011 m. II ketv., palyginus su 2010 m. II ketv., vidutiniškai išaugo 14,9 proc., t. y. nuo 897,3 iki 1031,0 Lt už tūkst. m³
- Perdavimo sistema 2011 m. II ketv. transportuota 1.100,5 mln. m³ gamtinių dujų. Palyginus su 2010 m. II ketv., transportavimas išaugo 60,1 proc.. Vien tik tranzitu transportuojamas dujų kiekis augo nuo 247,4 iki 419,4 mln. m³ dujų, t. y. 69,5 proc.
- Be to, žymiai išaugo AB „Achema“ transportuojamų dujų kiekis – nuo 102,6 mln. m³ 2010 m. II ketv. iki 357,7 mln. m³ 2011 m. II ketv., t. y. 3,49 karto. Vertine išraiška perdavimo veiklos pajamos (be pajamų už tranzitą) 2011 m. II ketv., palyginus su 2010 m. II ketv., didėjo nuo 27,29 iki 31,03 mln. Lt arba 13,7 proc. Investicijos į perdavimo infrastruktūrą 2011 m. II ketv. sudarė 6,408 mln. Lt arba 71 proc. mažiau nei 2010 m. II ketv.
- Skirstymo veikloje veikė 6 aktyvūs rinkos dalyviai. Didžiausią rinkos dalį užėmė AB „Lietuvos dujos“ – 98,1 proc. 2011 m. II ketv. paskirstyta 182,4 mln. m³ gamtinių dujų, t. y. 2,1 proc. daugiau nei 2010 m. II ketv. Vertine išraiška skirstymo veiklos pajamos 2011 m. II ketv., palyginus su praėjusių metų atitinkamu laikotarpiu, didėjo 0,5 proc. – nuo 32,24 iki 32,4 mln. Lt. Investicijos į skirstymo infrastruktūrą 2011 m. II ketv. sudarė 5,778 mln. Lt, t. y. 90,3 proc. daugiau negu 2010 m. II ketv.
- Tiekimo veikloje 2011 m. II ketv. licencijas veiklai vykdyti turėjo 13 subjektų, iš kurių 8 buvo aktyvūs.

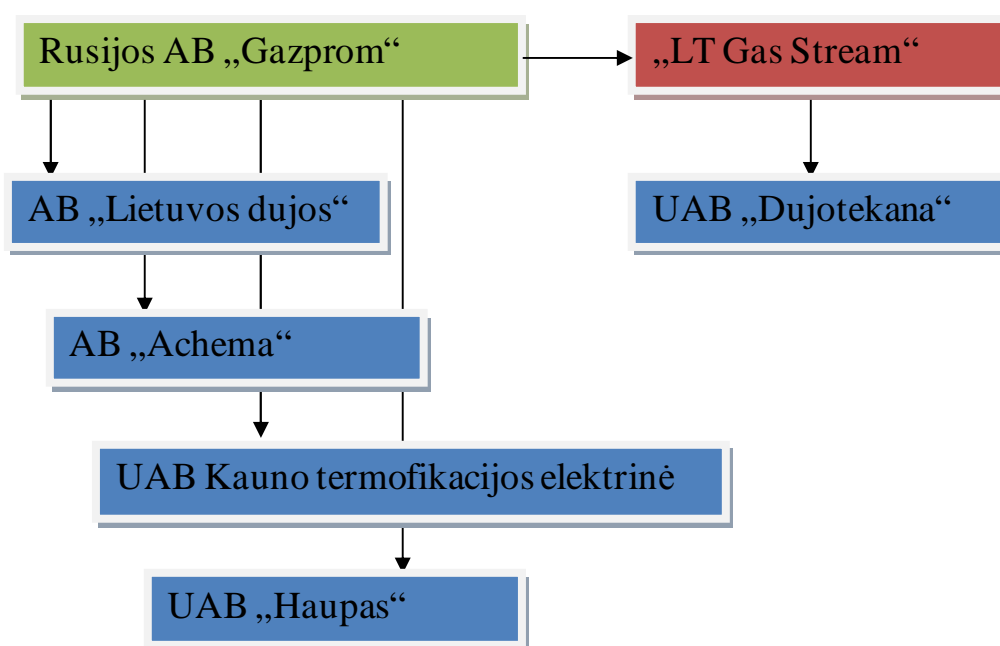
- Prekyba didmeninėje gamtinių dujų rinkoje buvo nežymi – 2011 m. II ketv. parduota 1,02 mln. m³ gamtinių dujų. Palyginus su 2010 m. II ketv., parduota 16,4 proc. mažiau. Vertine išraiška pardavimai sudarė 1,226 mln. Lt, t. y. maždaug tiek pat, kiek ir 2010 m. II ketv. (1,252 mln. Lt).
- Mažmeninėje gamtinių dujų rinkoje 2011 m. II ketv. parduota 352,7 mln. m³ dujų arba 13,2 proc. daugiau negu 2010 m. II ketv. Vertine išraiška skirstymo sektoriaus pajamos 2011 m. II ketv. didėjo nuo 296,97 iki 379,49 mln. Lt, t. y. 27,8 proc.
- Investicijos tiekimo veikloje 2011 m. II ketv. sudarė 16 tūkst. Lt arba 66 proc. mažiau nei 2010 m. II ketv.

1. GAMTINIŲ DUJŲ IMPORTAS

1.1. Gamtinių dujų importo rinkos dalyviai

Gamtinių dujų importo rinkoje 2011 m. II ketv. veikė tie patys dalyviai, kaip ir 2010 m. II ketv., t. y. AB „Lietuvos dujos“, UAB „Dujotekana“, AB „Achema“, UAB Kauno termofikacijos elektrinė (KTE), UAB „Haupas“. Dujos į Lietuvą buvo importuojamos iš vienintelio išorinio dujų tiekėjo – Rusijos AB „Gazprom“. UAB „Dujotekana“ importuojamas dujas pirkė ne tiesiogiai iš Rusijos AB „Gazprom“, o per tarpininką – „LT Gas Stream“ (1 pav.).

1 pav. Gamtinių dujų importo į Lietuvą segmento dalyviai

Šaltinis: Komisija

1.2. Gamtinių dujų importo rinkos apimtis

2011 m. II ketv. į Lietuvą buvo importuota 736,6 mln. m³ gamtinių dujų. Palyginus su 2010 m. II ketv., importuotas dujų kiekis išaugo 66,1 proc. (1 lentelė). AB „Lietuvos dujos“ importuojamų dujų kiekis didėjo 40,2 mln. m³, t. y. 17,8 proc. AB „Achema“ importuojamų dujų kiekis augo 255,1 mln. m³ dujų, t. y. 248,6 proc.

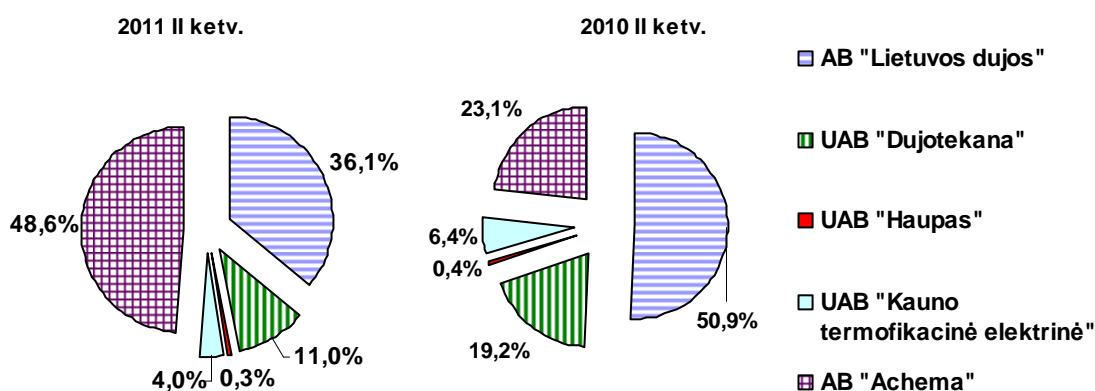
1 lentelė. Į Lietuvą importuojami gamtinių dujų kiekiai 2011 II ketv.

Importuotojas	2011 II ketv.	2010 II ketv.	Pokytis, proc.
AB „Lietuvos dujos“	265,7	225,5	17,8
UAB „Dujotekana“	81,1	85,2	-4,8
UAB „Haupas“	2,3	1,9	21,1

UAB Kauno termofikacijos elektrinė	29,8	28,2	5,7
AB „Achema“	357,7	102,6	3,5 karto
Iš viso:	736,6	443,4	66,1

Struktūriniu požiūriu didžiausią gamtinių dujų importo rinkos dalį užėmė AB „Achema“ (2 pav.).

2 pav. Gamtinių dujų importuotojų 2011 m. II ketv. ir 2010 m. II ketv. užimamos rinkos dalys

Šaltinis: Komisija

2011 m. II ketv. gerokai didėjo AB „Achema“ užimama importo rinkos dalis ir atitinkamai sumažėjo AB „Lietuvos dujos“ bei UAB „Dujotekana“ užimamos importo rinkos dalys. UAB Kauno termofikacijos elektrinės ir UAB „Haupas“ importuojamų dujų kiekiai iš esmės nesikeitė, o užimama importo rinkos dalis santykinai sumažėjo dėl bendro išaugusio gamtinių dujų importo kiekio. Gamtinių dujų importas vertine išraiška pateikiamas 2 lentelėje. AB „Lietuvos dujos“ importo sąnaudos 2011 m. II ketv., palyginus su 2010 m. II ketv., didėjo 32,9 proc. dėl 17,8 proc. išaugusio importuojamų dujų kiekio ir aukštesnės dujų kainos. UAB Kauno termofikacijos elektrinės dujų pirkimo sąnaudos didėjo dėl išaugusių dujų kainų – 16,6 proc. UAB „Dujotekana“ išlaidos dujų importui didėjo 7,4 proc. – nuo 77,7 iki 83,5 mln. Lt.

2 lentelė. Į Lietuva importuojamų gamtinių dujų įsigijimo sąnaudos, tūkst. Lt*

Importuotojas	2011 II ketv.	2010 II ketv.	Pokytis, proc.
AB „Lietuvos dujos“	275.133	206.955	32,9
UAB „Dujotekana“	83.465	77.718	7,4
UAB „Haupas“	2.217	2.128	4,2
UAB Kauno termofikacijos elektrinė	29.796	25.564	16,6
Iš viso:	390.611	312.365	25,0

*- nevertinant AB „Achema“ importo sąnaudų.

Be to, gamtinių dujų importo rinkos dydį lemia gamtinių dujų importo kaina. Gamtinių dujų importo kaina tiesiogiai priklauso nuo alternatyvių kuro rūšių, t. y. 1 proc. sieringumo mazuto ir dyzelinio kuro (0,1) kainos pasaulinėje rinkoje bei euro ir JAV dolerio kurso santykio. 3 lentelėje

pateikiamas 1 proc. sieringumo mazuto, dyzelinio kuro (0,1) 6 mėn. vidutinės kainos palyginimas bei valiutų kurso santykio palyginimas.

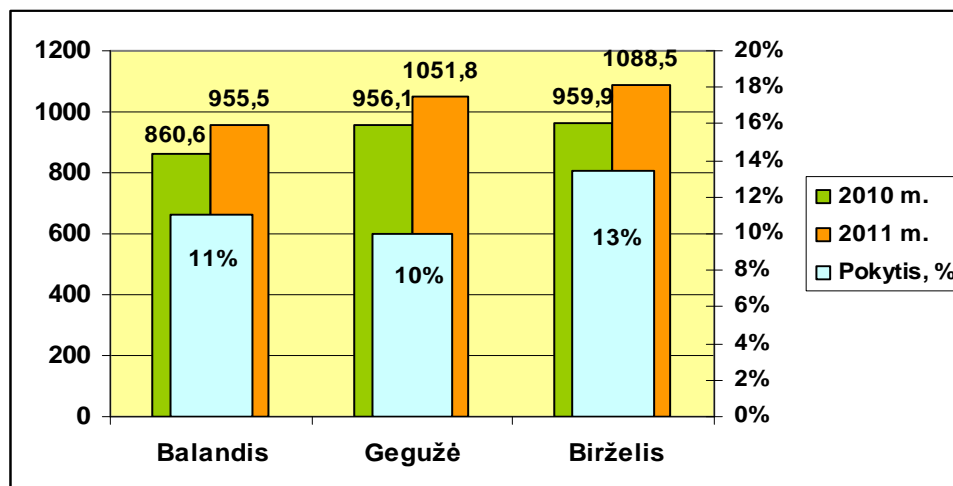
Kiekvienos dienos naftos produktų kainų ir valiutų kurso svyravimai bei reikšmės skelbiamos Komisijos interneto svetainėje adresu www.regula.lt → kuro kainos.

3 lentelė. 1 proc. sieringumo mazuto, dyzelinio kuro (0,1) 6 mėn. kainos (JAV dol./t) bei valiutų kurso santykio 2011 II ketv. – 2010 m. II ketv. palyginimas

Gamtinių dujų importo kainos veiksnys	Kaina, JAV dol./t	Kaina, JAV dol./t	Mėnesio kainos pokytis per metus, proc.
1 proc. sieringumo mazutas	<u>2010 m. balandis</u>	<u>2011 m. balandis</u>	
	455	532	17
	<u>2010 m. gegužė</u>	<u>2011 m. gegužė</u>	
	464	571	23
	<u>2010 m. birželis</u>	<u>2011 m. birželis</u>	
	460	598	30
Dyzelinis kuras (0,1)	<u>2010 m. balandis</u>	<u>2011 m. balandis</u>	
	617	804,	30
	<u>2010 m. gegužė</u>	<u>2011 m. gegužė</u>	
	635	855	35
	<u>2010 m. birželis</u>	<u>2011 m. birželis</u>	
	640	889	39
Lt/JAV	<u>2010 m. balandis</u>	<u>2011 m. balandis</u>	
	2,6112	2,3266	-11
	<u>2010 m. gegužė</u>	<u>2011 m. gegužė</u>	
	2,7960	2,4177	-14
	<u>2010 m. birželis</u>	<u>2011 m. birželis</u>	
	2,8208	2,4013	-15

Kaip matyti iš pateiktos informacijos, 1 proc. sieringumo mazuto kaina 2011 m. II ketv., palyginus su praėjusių metų atitinkamu laikotarpiu, didėjo 17-30 proc., dyzelinio kuro (0,1) – 30 – 39 proc. Valiutų kurso santykis sumažėjo 11 – 15 proc. Būtent alternatyvių kuro rūšių kainų didėjimo veiksnys nulėmė tai, kad **vidutinė importuojamų gamtinių dujų kaina 2011 m. II ketv., palyginus su 2010 m. II ketv., vidutiniškai išaugo 15 proc. – nuo 897,3 iki 1031,0 Lt už tūkst. m³ (3 pav.).**

3 pav. Gamtinių dujų vidutinės importo kainos 2011 II ketv. – 2010 m. II ketv. palyginimas, Lt už tūkst. m³

2. GAMTINIŲ DUJŲ TRANSPORTAS MAGISTRALINIŲ TINKLŲ

2.1. Gamtinių dujų transporto magistralinių tinklų rinkos dalyviai

Gamtinių dujų perdavimo rinkoje veikia vienintelė AB „Lietuvos dujos“. Komisija yra išdavusi šiai įmonei licenciją vykdyti perdavimo veiklą 2001 m. gruodžio mėn. Tranzito veikla nelicencijuojama, ją vykdo perdavimo tinklo operatorius AB „Lietuvos dujos“.

2.2. Gamtinių dujų transporto magistralinių tinklų rinkos apimtis

Perdavimo sistemos operatorius 2011 m. II ketv. transportavo 1.100,4 mln. m³ gamtinių dujų, iš jų: buitiniams vartotojams – 35,2 mln. m³, o nebutiniams – 645,8 mln. m³, tranzitu – 419,4 mln. m³ dujų. Palyginus su 2010 m. II ketv., transportuota 413,2 mln. m³ dujų daugiau, t. y. 60,1 proc. (4 lentelė).

Gamtinių dujų transportavimo perdavimo sistema struktūroje 2011 m. II ketv. tranzitas sudaro 38 proc. nuo viso transportuoto dujų kiekio, 2010 II ketv. tranzito dalis – 36 proc. Tranzito dalis struktūroje nuolat didėja: 2011 II ketv. tranzitu transportuota 3,7 karto daugiau dujų nei 2004 m. II ketv. (4 pav.).

Gamtinių dujų perdavimas Lietuvos vartotojams 2011 m. II ketv., palyginus su 2010 m. II ketv., didėjo 241,2 mln. m³ dujų arba 54,8 proc. Buitiniams vartotojams transportuotas dujų kiekis 2011 m. II ketv. sudarė 5,2 proc. viso transportuoto kiekio ir, palyginus su praeitų metų atitinkamu laikotarpiu, sumažėjo 0,18 mln. m³ dujų arba 0,5 proc. Nebutinių vartotojų segmento dalis perdavime sudaro 94,8 proc. Šiems vartotojams transportuotas dujų kiekis perdavimo sistema 2011 m. II ketv. padidėjo 241,4 mln. m³ dujų arba 59,7 proc.

4 lentelė. Gamtinių dujų perdavimo kiekių palyginimas, tūkst. m³

Perdavimas	2010 m. II ketv.	2011 m. II ketv.	Pokytis, tūkst. m ³	Pokytis, proc.
<i>Perdavimas LT vartotojams:</i>	439.806	681.087	241.281	54,9
Buitiniams vartotojams	35.348	35.168	-180	-0,5
Nebutiniams vartotojams	404.458	645.919	241.461	59,7
<i>Tranzitas</i>	247.393	419.370	171.977	69,5
Perdavimas (iš viso):	687.199	1.100.457	413.168	60,1

Vertine išraiška perdavimo veiklos pajamų palyginimas pateiktas 5 lentelėje. Pajamos už perdavimą iš Lietuvos vartotojų 2011 m. II ketv. sudarė 31,03 mln. Lt, t. y. 13,7 proc. daugiau nei 2010 m. II ketv.

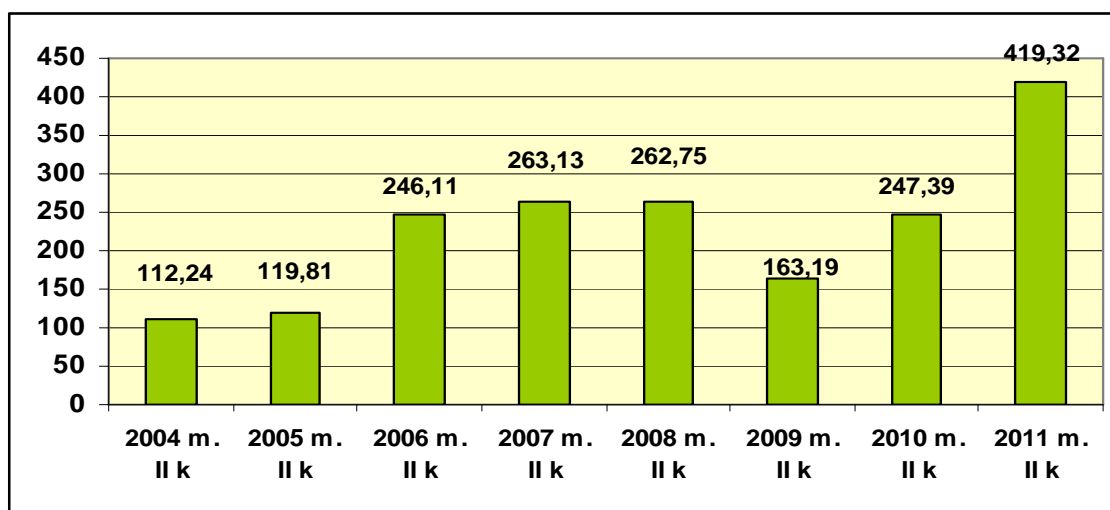
Pajamos iš buitinių vartotojų 2011 m. II ketv. didėjo 8,8 proc. ir sudarė 2,18 mln. Lt., o pajamos iš nebutinių vartotojų augo 13,3 proc. ir sudarė 28,54 mln. Lt.

5 lentelė. Perdavimo veiklos pajamų palyginimas*, tūkst. Lt.

Perdavimas	2010 m. II ketv.	2011 m. II ketv.	Pokytis, tūkst. Lt	Pokytis, proc.
Buitiniams vartotojams	2.003	2.179,9	176,9	8,8
Nebuitiniams vartotojams	25.200,2	28.544,6	3.344,4	13,3
Pajamos už trumpalaikius perdavimo pajėgumus ir pajėgumų viršijimą	87,2	301	213,8	245,2
Iš viso	27.290,4	31.025,5	3735,1	13,7

*- nevertinant pajamų tranzito transportavimo sistema.

4 pav. Gamtinių dujų tranzito dinamika 2004 – 2011 m. II ketv., mln. m³

Šaltinis: Komisija

2.3. Investicijos

AB „Lietuvos dujos“ investicijos į transportavimo magistraliniu tinklu veiklą 2011 m. II ketv. sudarė 6,408 mln. Lt, t. y. 15,77 mln. Lt mažiau negu 2010 m. II ketv. (6 lentelė). 2010 m. investicijų dydį iš esmės nulėmė investicijos į Jauniūnų kompresorinę stotį.

6 lentelė. Investicijų į gamtinių dujų transporto magistraliniu tinklu veiklą dinamika, tūkst. Lt

	2011 m. II ketv.	2010 m. II ketv.	Pokytis, tūkst. Lt
Investicijos, tūkst.Lt	6.408	22.178	-15.770
Pokytis, proc.	- 71 proc.		

3. GAMTINIŲ DUJŲ SKIRSTYMAS

3.1. Gamtinių dujų skirstymo rinkos dalyviai

Komisija 2011 m. II ketv., kaip ir 2010 m. II ketv., gamtinių dujų skirstymo veiklai vykdyti yra išdavusi 6 skirstymo licencijas. Visos skirstymo įmonės minėtu laikotarpiu vykdė skirstymo veiklą. Licencijų turėtojai pateikiami 7 lentelėje.

7 lentelė. Gamtinių dujų skirstymo licencijos turėtojai

Eil. Nr.	Įmonės pavadinimas	Veiklos vykdymas
1.	AB „Lietuvos dujos“	Taip
2.	AB agrofirma „Josvainiai“	Taip
3.	UAB „Intergas“	Taip
4.	UAB „Fortum Heat Lietuva“	Taip
5.	UAB „Druskininkų dujos“	Taip
6.	AB „Achema“	Taip

3.2. Gamtinių dujų skirstymo rinkos apimtis

2011 m. II ketv. gamtinių dujų skirstymo sistema buvo transportuota 182,4 mln. m³ gamtinių dujų, t. y. 2,1 proc. daugiau, palyginus su 2010 m. II ketv.

Buitiniams vartotojams 2011 m. II ketv. transportuota 19 proc. arba 35,2 mln. m³ paskirstyto gamtinių dujų kiekio. Palyginus su 2010 m. II ketv., šis kiekis sumažėjo 0,19 mln. m³ dujų arba 0,5 proc. Atitinkamai nebutiniams vartotojams 2011 m. II ketv. paskirstyta 81 proc. arba 147,2 mln. m³ viso gamtinių dujų kiekio, ir tai yra 2,7 proc. arba 3,9 mln. m³ mažiau, palyginus su 2010 m. II ketv.

Pajamos iš skirstymo veiklos 2011 m. II ketv. sudarė 31,9 mln. Lt (neskaitant 0,54 mln. Lt, gautų už naujų vartotojų įsipareigojimų nevykdymą), t. y. 0,38 mln. Lt arba 1,2 proc. mažiau negu 2010 m. II ketv. Pajamos iš buitinių vartotojų 2011 m. II ketv. sumažėjo 7,6 proc. ir sudarė 12,1 mln. Lt. Pajamos iš nebutinių vartotojų didėjo 3 proc. ir sudarė 19,8 mln. Lt.

Gamtinių dujų skirstymo rinka 2011 m. II ketv. iš esmės liko nepakitusi. Didžiausią gamtinių dujų skirstymo rinkos dalį užėmė AB „Lietuvos dujos“. Ši įmonė 2011 m. II ketv. paskirstė 179,0 mln. m³ dujų, t. y. 98,1 proc. viso paskirstyto gamtinių dujų kiekio vartotojams (8 lentelė).

8 lentelė Gamtinių dujų paskirstyto dujų kiekio palyginimas, tūkst. m³

Eil. Nr.	Skirstymo įmonė	Iš viso			Buitiniai vartotojai			Nebutiniai vartotojai		
		2010 m.	2011 m.	Pokytis, proc.	2010 m.	2011 m.	Pokytis, proc.	2010 m.	2011 m.	Pokytis, proc.
1.	AB „Lietuvos dujos“	174.482	179.024	2,6	35.348	35.168	-0,5	139.134	143.856	3,4
2.	UAB „Intergas“	3.100,1	2.354,3	-24,1	18,1	18,3	1,1	3.082	2.336	-24,2
3.	UAB „Fortum Heat Lietuva“	501,9	521,9	4,0	0,4	0,4	0,0	501,5	521,5	4,0
4.	UAB „Druskininkų dujos“	45,4	39,2	-13,7	36,7	31,7	-13,6	8,7	7,5	-13,8
5.	AB agrofirma „Josvainiai“	539,2	469,3	-13,0	15,5	14,1	-9,0	523,7	455,2	-13,1
6.	Iš viso:	178.668,6	182.408,7	2,1	35.418,7	35.232,5	-0,5	143.249,9	147.176,2	2,7

3.3. Gamtinių dujų skirstymo veiklos investicijos

Gamtinių dujų skirstymo rinkos dalyviai 2011 m. II ketv. į gamtinių dujų skirstymo veiklą investavo 5,778 mln. Lt. arba beveik 2 kartus daugiau, palyginus su 2010 m. II ketv. 2011 m. I ketv. dujų skirstymo įmonės nutiesė 12,4 km skirstomojo dujotiekio bei prijungė 346 naujus vartotojus (9 lentelė).

9 lentelė. Gamtinių dujų skirstymo veiklos rodiklių palyginimas

Investicijos	Mato vnt.	2010 m. II ketv.	2011 m. II ketv.
AB „Lietuvos dujos“	tūkst. Lt	2.966	4.626
UAB „Intergas“	tūkst. Lt	67,0	1.152,0
UAB „Fortum Heat Lietuva“	tūkst. Lt	2,9	0,0
Iš viso	tūkst. Lt	3.035,9	5.778,0
Nutiestas dujotiekių ilgis			
AB „Lietuvos dujos“	km	10,7	12,4
Prijungta naujų vartotojų			
AB „Lietuvos dujos“	vnt.	276	342
UAB „Druskininkų dujos“	vnt.	3	4
Iš viso	vnt.	279	346

4. GAMTINIŲ DUJŲ TIEKIMO RINKA

4.1. Gamtinių dujų tiekimo rinkos dalyviai

Komisijos sprendimu 2011 m. II ketv. gamtinių dujų tiekimo licencijas turėjo 13 gamtinių dujų tiekimo įmonių, tačiau 5 iš jų nevykdė gamtinių dujų tiekimo veiklos (10 lentelė). Likę rinkos dalyviai gamtines dujas tiekė vartotojams ir dujų įmonėms didmeninėje ir (arba) mažmeninėje gamtinių dujų tiekimo rinkose.

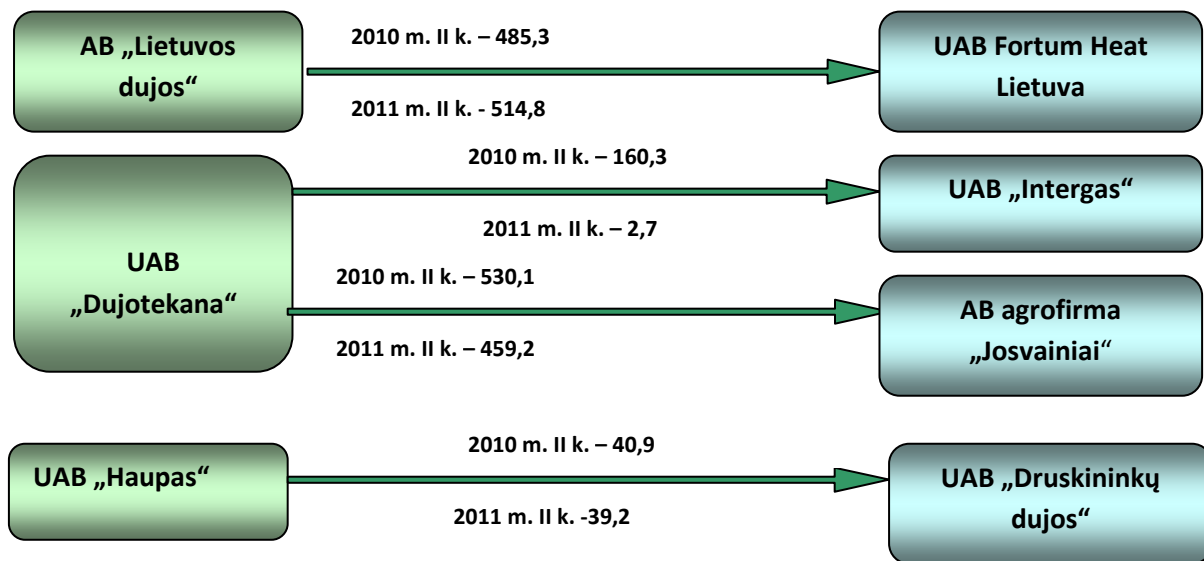
10 lentelė. Licencijuotos gamtinių dujų tiekimo įmonės.

Eil. Nr.	Įmonės pavadinimas	Informacija apie veiklos vykdymą 2011 m. II ketv.
1.	AB „Lietuvos dujos“	Vykdė
2.	AB agrofirma „Josvainiai“	Vykdė
3.	UAB „Prekybos namai Giro“	Nevykdė
4.	UAB „Dujotekana“	Vykdė
5.	Bendra Lietuvos ir Rusijos įmonė UAB „Stella Vitae“	Nevykdė
6.	AB „Achema“	Vykdė
7.	UAB „Intergas“	Vykdė
8.	Lietuvos ir JAV UAB „lteralit“	Nevykdė
9.	UAB „Haupas“	Vykdė
10.	UAB „Druskininkų dujos“	Vykdė
11.	UAB Kauno termofikacijos elektrinė	Nevykdė
12.	UAB „Fortum Heat Lietuva“	Vykdė
13.	UAB „Imlitex“	Nevykdė

4.2. Didmeninė gamtinių dujų tiekimo rinka

Didmeninė gamtinių dujų rinka Lietuvoje yra nežymi. Joje prekyba vyksta tik tarp tų gamtinių dujų įmonių, kurios vykdo skirstymo ir tiekimo veiklas konkrečiuose Lietuvos regionuose. Prekybos tarp didmeninių gamtinių dujų vartotojų nebuvo. 2011 m. II ketv. didmeninėje rinkoje parduota 1,02 mln. m³ gamtinių dujų, t. y. 16,4 proc. arba 0,20 mln. m³ mažiau nei 2010 m. II ketv. (5 pav.) Vertine išraiška tai sudarytų 1,227 mln. Lt arba 2,1 proc. mažiau nei 2010 II ketv.

5 pav. Gamtinių dujų didmeninės rinkos dalyviai ir didmeninėje rinkoje parduoti dujų kiekiai, tūkst. m³

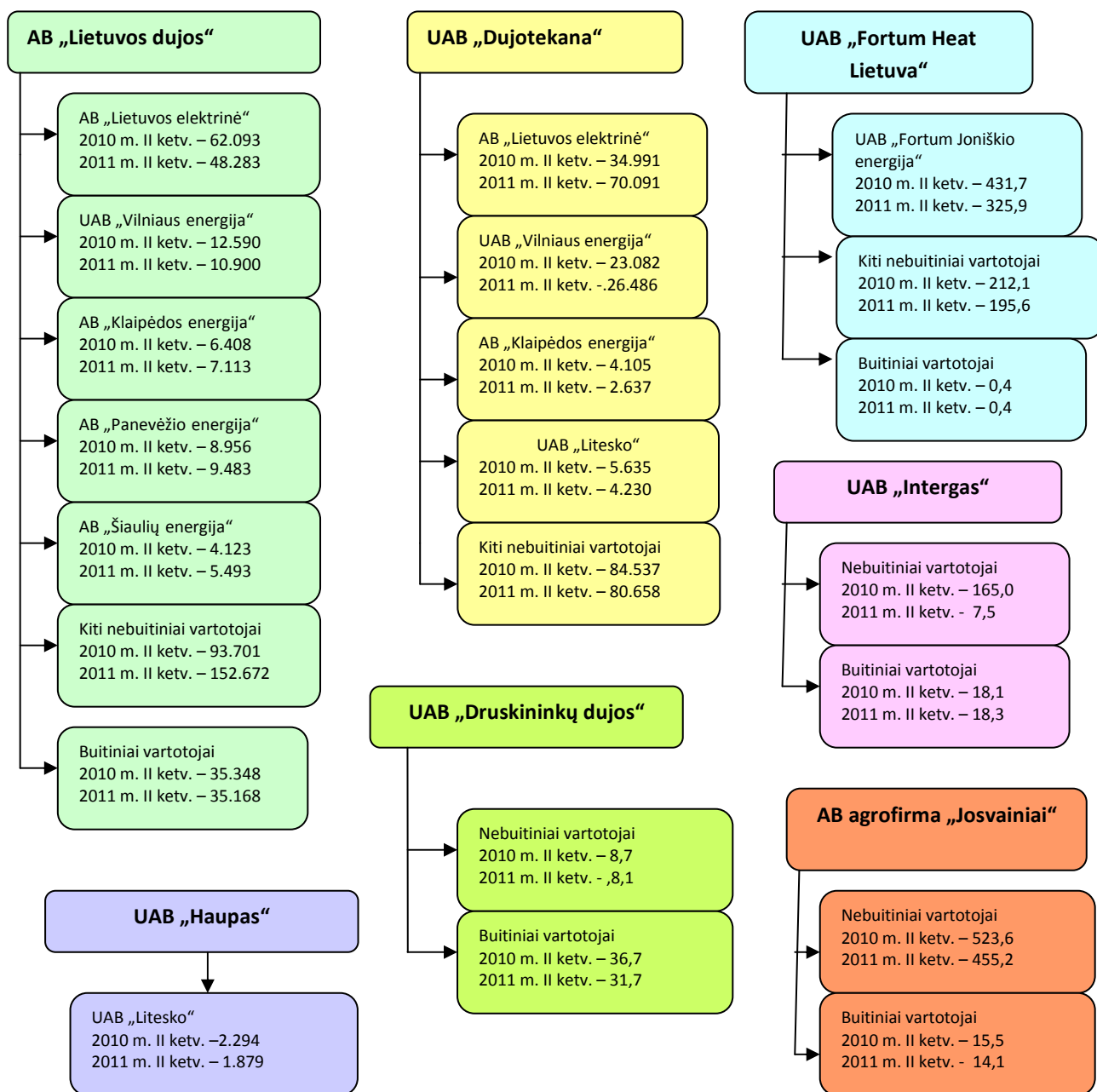

Šaltinis: Komisija

4.3. Mažmeninė gamtinių dujų tiekimo rinka

2011 m. II ketv. Lietuvoje buvo 555 tūkst. gamtinių dujų vartotojų, iš jų 549 tūkst. buitinių ir 6 tūkst. nebutinių vartotojų. Gamtines dujas vartotojams tiekė 7 tiekimo įmonės: AB „Lietuvos dujos“, UAB „Dujotekana“, UAB „Haupas“, UAB „Fortum Joniškio energija“, UAB „Druskininkų dujos“, AB agrofirma „Josvainiai“ bei UAB „Intergas“. 2011 m. II ketv. šalies mažmeninėje dujų tiekimo rinkoje buvo parduota 352,7 mln. m³ dujų, t. y. 13,2 proc. daugiau nei 2010 m. II ketv. Mažmeninėje dujų tiekimo rinkoje, kaip ir didmeninėje rinkoje, dominuoja du tiekėjai, kurie turi daugiau negu 5 proc. dujų tiekimo rinkos, tai AB „Lietuvos dujos“ ir UAB „Dujotekana“. Visos kitos dujų tiekimo įmonės užima vos 1,35 proc. nuo viso parduoto dujų kiekio. Mažmeninėje rinkoje dalyvaujančių Lietuvos dujų įmonių parduodamų dujų kiekiai (rinkos dalys) pateikiami 6 pav.

6 pav. Mažmeninės gamtinių dujų tiekimo rinkos struktūra ir didmeninėje rinkoje parduoti dujų kiekiai, tūkst. m³

Mažmeninėje gamtinių dujų tiekimo rinkoje buitinių vartotojų dalis 2011 m. II ketv. sumažėjo iki 10,0 proc. (2010 m. II ketv. – 11,4 proc.). Santykinį šio segmento mažėjimą lėmė ne buitinių vartotojų nupirktų kiekių mažėjimas, o išaugęs nebuitinių vartotojų nupirktas dujų kiekis mažmeninėje tiekimo rinkoje. Atitinkamai nebuitinių vartotojų segmentas bendroje mažmeninėje dujų tiekimo rinkoje sudarė 90,0 proc. ir buvo didesnis negu 2010 m. II ketv. (88,6 proc.).

Buitinių vartotojų segmentas:

Gamtines dujas buitiniams vartotojams mažmeninėje tiekimo rinkoje tiekė 5 dujų įmonės. 2011 m. II ketv. buvo 549 tūkst. buitiniai vartotojai, ir, palyginus su 2010 m. II ketv., jų skaičius didėjo 0,37 proc.

Buitiniai vartotojai per 2011 m. II ketv. suvartojo 35,2 mln. m³ dujų, t. y. 0,5 proc. mažiau negu 2010 m. II ketv. (11 lentelė). Vertine išraiška buitiniai vartotojai 2011 m. II ketv. sumokėjo 5,2 mln. Lt arba 16,4 proc. daugiau negu 2010 m. II ketv. Pajamos iš buitinių vartotojų didėjo dėl išaugusios gamtinių dujų importo kainos.

Buitinių vartotojų pagrindinę segmento dalį 2011 m. II ketv., kaip ir 2010 m. II ketv., užima AB „Lietuvos dujos“, kurios šiems vartotojams patiekia 99,82 proc. visų mažmeninėje rinkoje parduodamų dujų kiekio.

11 lentelė. Gamtinių dujų kiekio, pajamų bei segmento dalių buitiniams vartotojams palyginimas, tūkst. m³

Tiekėjas	Kiekiai, tūkst. m ³			Pajamos, tūkst. Lt			Segmento dalis, proc.	
	2010 m. II ketv.	2011 m. II ketv.	Pokytis, proc.	2010 m. II ketv.	2011 m. II ketv.	Pokytis, proc.	2010 m. II ketv.	2011 m. II ketv.
AB „Lietuvos dujos“	35.348	35.168	-0,5	31.601	36791	16,42	99,89%	99,87%
UAB „Fortum Heat Lietuva“	0,41	0,41	0,00	0,48	0,52	8,3	0,00%	0,00%
UAB „Druskininkų dujos“	36,7	31,7	-13,6	12,0	13,3	13,57	0,05%	0,05%
AB agrofirma „Josvainiai“	15,5	14,1	-9,0	16,9	17,8	8,7	0,03%	0,03%
UAB Intergas“	18,1	18,3	1,1	14,9	17,9	20,6	0,03%	0,04%
IŠ viso	35.418,71	35.232,5	-0,5	31.645,3	36840,5	16,42	100,00%	100,00%

Nebuitinių vartotojų segmentas:

Nebuitiniams vartotojams gamtines dujas mažmeninėje rinkoje tiekia 7 tiekimo įmonės. Nebuitinių vartotojų skaičius 2011 m. II ketv. buvo 6 tūkst., kaip ir 2010 m. II ketv.

Nebuitiniai vartotojai per 2011 m. II ketv. nupirko 317,5 mln. m³ dujų, t. y. 15 proc. daugiau negu 2010 m. II ketv. (12 lentelė). Vertine išraiška nebutiniai vartotojai 2011 m. II ketv. už dujas sumokėjo 342,8 mln. Lt arba 29,1 proc. daugiau negu 2010 m. II ketv.

Nebuitinių vartotojų pagrindinę segmento dalį 2011 m. II ketv., kaip ir 2010 m. II ketv., užima AB „Lietuvos dujos“. Palyginus su 2010 m. II ketv., nebutinių vartotojų segmento dalis didėjo nuo 72 iki 76 proc. 2011 m. II ketv. UAB „Dujotekana“ nebutinių vartotojų segmento dalis sumažėjo 4,3 proc. – nuo 27 iki 23 proc. UAB „Haupas“ dalis mažmeninėje tiekimo rinkoje sumažėjo 0,2 proc. Kitų dujų tiekėjų užimama segmento nebutiniams vartotojams dalis taip pat mažėjo, tačiau, įvertinus patiektą dujų kiekį absoliutine išraiška, šių įmonių užimama tiekimo nebutiniams vartotojams mažmeninės rinkos dalis yra labai nežymi.

12 lentelė. Gamtinių dujų kiekio, pajamų bei segmento dalių nebutiniams vartotojams palyginimas, tūkst. m³

Tiekėjas	Kiekiai, tūkst. m ³			Pajamos, tūkst. Lt			Segmento dalis, proc.	
	2010 m. II ketv.	2011 m. II ketv.	Pokytis, proc.	2010 m. II ketv.	2011 m. II ketv.	Pokytis, proc.	2010 m. II ketv.	2011 m. II ketv.
AB „Lietuvos dujos“	187.871,7	233.937,5	24,5	180.677	252.978	40,0	71,68	73,69
UAB „Dujotekana“	84.536,60	80.658,10	-4,6	80.775	86.158	6,7	27,15	25,43
UAB „Haupas“	2294	1879	-18,1	2647	2334	-11,8	0,74	0,59
UAB „Fortum Heat Lietuva“	643,8	521,5	-19	168,427	14,429	-91,4	0,21	0,16
UAB „Druskininkų dujos“	8,7	8,1	-6,9	592	576,3	-2,7	0,00	0,00

AB agrofirma „Josvainiai“	523,6	455,2	-13,1	33,818	38,87	14,9	0,17	0,13
UAB „Intergas“	165,0	7,5	-95,5	639,94	701,33	9,6	0,05	0,00
Iš viso	276.043,4	317.466,9	15,0	265.533,2	342.801	29,1	100,00	100,00

Nuo 2007 m. liepos 1 d. visi gamtinių dujų vartotojai gali pasirinkti tiekėją. Norėdami pirkti dujas jie privalo prieš du mėnesius iki kalendorinių metų pradžios dujų tiekimo įmonei pateikti paraišką. Vartotojas turi iš anksto, ne vėliau kaip prieš 14 kalendorinių dienų iki dujų tiekimo pradžios, pateikti prašymą tiekimo įmonei dėl tiekimo (pirkimo – pardavimo) sutarties sudarymo. Tiekimo įmonė, įvertinusi, ar įmanoma patenkinti prašomą dujų kiekio poreikį, per 14 kalendorinių dienų nuo vartotojo prašymo gavimo dienos praneša vartotojui apie visišką ar dalinį prašomo dujų kiekio patvirtinimą arba atsisakymą patenkinti prašymą. Atsisakymas patenkinti prašymą turi būti objektyvus, nediskriminuojantis ir motyvuotas. Apie atsisakymą patenkinti prašymą turi būti informuojama Komisija.

Nors dujų tiekimo rinka Lietuvoje yra pilnai atvarta, tačiau 2011 m. II ketv. vartotojų, keitusių tiekėją mažmeninėje rinkoje, nebuvo.

4.4. Tiekimo veiklos investicijos

Investicijos į gamtinių dujų tiekimo segmentą 2011 m. II ketv. sudarė 16 tūkst. Lt, t. y. beveik 3 kartus mažiau nei 2010 m. II ketv., kai buvo investuota 47,2 tūkst. Lt. Investicijos pagal įmones pateiktos 13 lentelėje.

13 lentelė. Gamtinių dujų tiekimo įmonių investicijos, tūkst. Lt.

Tiekėjas	2010 m. II ketv.	2011 m. II ketv.
UAB „Fortum Heat Lietuva“	0,2	0
UAB „Dujotekana“	1	16
AB „Lietuvos dujos“	46	0
Iš viso:	47,2	16